

Een jaar of tien geleden werden door de Belastingdienst Amsterdam al wat proefballonnetjes opgelaten rond het thema lenen van de BV. De inhoudelijke stelling van de inspecteur was destijds matig en bleek te berusten op onjuiste uitgangspunten voor wat betreft het vermogen van de betreffende DGA's. In het gepubliceerde voorstel wordt voor een belangrijk deel gesteund op informatie uit de aangiftes vennootschapsbelasting 2016. Laten we hopen dat deze allemaal op de juiste manier zijn ingevuld.

De fiscale regelgeving in Nederland is gebaseerd op goed koopmansgebruik. Daarnaast is handelen at arms length een belangrijke pijler. In het huidige voorstel lijken deze termen hun waarde verloren te hebben en heeft het er alle schijn van dat uitvoeringsproblemen bij de Belastingdienst de belangrijkste reden voor herziening van de wetgeving zijn.

De introductie van een vaste grens van € 500.000 doet naar onze mening geen recht aan de feitelijke situaties. Er mag ernstig aan getwijfeld worden of met deze grens de daadwerkelijke problematiek -in het voorstel aangeduid als mogelijke situaties van faillissement waarbij geen belasting meer kan worden geheven over geld waarvan gebruik is gemaakt- wel wordt opgelost. Wij zijn er namelijk nog niet zo zeker van dat deze situatie zich vooral voordoet bij de DGA's waar de vordering meer bedraagt dan de voorgestelde grens.

Effect van deze wetgeving zal zijn dat de DGA in privé een AB heffing voor zijn kiezen krijgt. Wij gaan er gemakshalve van uit dat de DGA bij zijn BV een lening had afgesloten omdat de middelen privé niet aanwezig waren. Grote vraag is dan hoe de belastingaanslag die gaat volgen, zal moeten worden voldaan. Wij zien hier nieuwe uitvoeringsproblematiek voor de Belastingdienst opdoemen. Dit keer niet het beoordelen van de zakelijkheid van een vordering maar het treffen van betalingsregelingen en wellicht het behandelen van incassotrajecten en faillissementsaanvragen. Weliswaar een taak voor een andere afdeling, maar voor de Belastingdienst als geheel geen echte verbetering.

Wat ons betreft moet het voorstel dan ook terug naar de tekentafel en dient de min of meer arbitraire grens uit het voorstel te worden weggelaten. Veel juister zou het zijn als de zakelijkheidstoets de boventoon blijft voeren. Daarbij zijn "eenvoudig" wat parameters te definiëren op basis waarvan de dekkingswaarde van de vordering kan worden berekend (overwaarde eigen woning, beleggingsvastgoed, banktegoeden, effecten, etc.). Daarbij zou voor de te hanteren dekkingspercentages onderscheid kunnen worden gemaakt tussen situaties waarin dit zekerheidsrecht daadwerkelijk is gevestigd en situaties waarin dit niet het geval is. Voor zover de vordering niet wordt gedekt door privé vermogen is sprake van een fictieve dividenduitkering en is een AB heffing verschuldigd. Daarbij zou wat ons betreft een overgangperiode van 5 jaar moeten gelden omdat sprake kan zijn van tijdelijke situaties. Indien op 2 opeenvolgende peildata (31 december) sprake is van onderdekking, heeft de DGA vervolgens 3 jaar de tijd om deze onderdekking op te heffen (door aflossingen dan wel het uitkeren van dividend). Is deze onderdekking niet na 3 jaar opgeheven dan is sprake van een vastgestelde fictieve dividenduitkering en is in jaar 6 een AB heffing verschuldigd over de onderdekking aan het einde van jaar 5. Uit overwegingen van doelmatigheid zou een ondergrens kunnen worden geïntroduceerd waarvoor het niet nodig is de dekkingswaarde te volgen.

In combinatie met bovenstaande zijn wij voorstander van een parallel met de eigenwoninglening. Voor nieuw af te sluiten financieringen zou een aflossingsvrije financiering niet meer moeten worden toegestaan maar zou een aflossingstermijn verplicht moeten worden gesteld die aansluit op in het bankwezen gebruikelijke termijnen. Voor de rentevergoeding op leningen van de BV aan de DGA zou een aantal referentierentes kunnen worden gedefinieerd die afhankelijk zijn van de mix aan onderliggende dekking.

Wij denken dat het mogelijk zou moeten zijn leningen op een dergelijke manier te modelleren waardoor deze zowel voor de (fiscale) adviseurs als de Belastingdienst eenvoudig te hanteren zijn. In de wetgeving zou dan een sanctieparagraaf kunnen worden opgenomen waarin wordt geregeld dat voor leningen die niet volgens het model zijn vormgegeven strengere bepalingen komen te gelden voor het moment waarop sprake is van een fictieve dividenduitkering.

Wij hopen met deze inbreng een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de totstandkoming van passende wetgeving en zijn eventueel bereid in een werkgroep zitting te nemen om een en ander nader uit te werken.

Veenendaal, 18 maart 2019

C.H. Stunnenberg